

de două ori in septemana: **Joi-a** si **vinetii**; era candu va pretinde imbrăntii a materielor, va esi de trei séu de patru ori in septemana.

Prețulu de prenumeratiune,
pentru Austria:
anul întregu 8 fl. v. a.
dimetate de anu 4 fl. v. a.
patrariu 2 fl. v. a.
pentru Romania si strainetate:
anul întregu 12 fl. v. a.
dimetate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespondinti si nostri, si de a dreptulu la Redactiune **Stationsgasse Nr. 1**, unde sunt a se adresă si corespondintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea séu expeditura; câte vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunturi si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde câte 7 or. pe linia; repetirile se facu cu pretiu scadutu. Pretiulu timbrului câte 80 cr. pentru una data se anticipa.

Catra onorabilulu Publicu nationalu!

Suntemu aprópe la incheierea anului lui **Fauru**. Esperinti'a de un an ne-a invetiata, că prenumeratiunile la noi continua a se face pana in luna lui **martiu**, totu de inceputulu anului.

Noi insa, pre cum am aretatu timpulu séu, am tiparitu catu-va mpu câte 1200 esemplaria, mai noi am redusu la 1150; astadi éram primu 1200: dar' espeditiunea já ni-a ajunsu la 1175 — astfelu, câtu, dupa cum dejá la multi, cã ni venira mai tardiu, nu suntemu in stare a li dá esemplaria complete, — prevedemu că mane-poi-ane nu vom fi in stare a dá nici unu nru de la inceputulu anului si pana astadi.

In acésta prevedere, am facutu spusetiune, ca „**Albina**“ in data se tiparésca in editiune si mai mare, si schidemu **abonementu nou** de una, anume dela nrulu 13 séu 14 alu lei noastre pan' la finitulu lui **ianiu** cu 3 fl; pan' la finitulu lui **septembrie** — cu 5 fl; pan' la finitulu lui **decembrie** cu 7 fl.

Rogamu pre toti amicii foii nótre, cari dorescu a o avé si nu sunt já abonati, a grabi cu prenumeriunile, ca se fimu in stare de a puri a ne orientá si a-li satisfacé. —

Redactiunea.

Budapesta, in 4 mart. 1874.

Intunereculu crisei nóstre politice ministeriale, nu s'a luminatu nici macar ntr'o unica radia, si „**Hon**“ de astadi intr'adeveru dice fórté nimeritu, că *déca nainte de facerea lumii, pentru se se póta face lumina, a fost trebuind de unu completu caote, apoi la noi adi caotele este completu si — logic'a fi, ca acuma se urme nemedilocitu lumina.*

Dar óre urmá-va lumina? — Acéste ntréba tóta lumea, pucini insa si cari credu că va urmá.

Si — de unde óre vine acést'a? — de din pessimismulu generale alu ómeru si popóraloru, cari — de lungu pu facendu trist'a esperinti'a, că ori schimbári se intempla, se intempla spre mai reu: au inceputu — naturnite a se teme totu de reu!

Ei: dar de unde óre este aceea, că la chiar de susu, ori ce se croiesce, ese a mai reu, totu mai asupritoriu pentru a si popóra, in locu d'a usiurá si satisfacé?

Numai două potu fi causele. Ori că o politica, o putere fortiativa mai la, afara din sferile si combinatiunile me ale nóste, din principiu merge a miná tieri si popóra; — séu că susu Maiestatea Sa — miser'a, de care suferirile si popórale, nu este cunoscuta, órace domni nu lasa se petruna la cunosciinti'a prénalta, — fiindu că a se temu de consecintie, se temu ce, că monarchulu va face lumina, — se vor vedé hotiele domnilor, si — face dreptate, si — frénele voru fi se pentru totu de un'a din manele necurate!

Ori care ar fi caus'a: noi, si cu noi popórale cele asuprite si suferinde si toti ómenii de bine, toti patriotii adevérati, nu potemu de câtu — se deplangemu trist'a sórte a tierii si monarchiei, si — nefericit'a retaciro a claselor de susu, decidiétorie; fiindu convinsi, că pre acésta cale numai nefericirea se póte continuá si numai total'a decadare si perire se póte ajunge! —

Dupa scirile mai secure, câte au potutu resuffá in publicitate pana acuma, dlu ministru-presiedinte regiu ungurescu **Szlávy**, domineca trecuta a avutu la MSA in Viena o audiintia de *doúe óre*, unde a dezvoltatu starea lucrurilor in patri'a nóstra si a anuciatu resolutiunea cabinetulu de a-si dá demisiunea. MSA Imperatulu-Rege, se fia ascultatú tóte in tacere, si — se fie observatu, că pre poi-mane are se vina la Buda si se remana aci pana nu va fi regulatu *cele necesarie*.

Despre intentiunea MSAle — nime se nu aiba nici cea mai pucina ideia; nici insusi contele **Andrássy**, celu cu peptulu incarcatu de decoratiuni, casi tier'a de necesari, — se nu scie svatu si orientare!

Intr'aceea aici la noi in **Budapesta** — prin cluburi, ferbe, ferbu temerile cu sperantiele; dar mai presusu de tóte confusiunea.

In clubulu deákistiloru ieri sér'a se se fia intemplatu lucruri memorabili. Fractiunea lui **Lónyay** se fia fost representata fórté numerosa si se fia manifestatu o tienuta, fórté deprimetória pentru taber'a marelui **Deák** si a subcomandantiloru sei.

Destulu că, lucrulu a ajunsu acolo încátu domni cei poterici ce de siepte ani prin maiestri'a si numerulu loru stepanescu tier'a, se aflara necesitati a se *numerá*, pentru de a se convinge că — *cãti óre mai sunt securi?* Si rezultatulu se fie fost că, din 270 ce erau la inceputu, astadi securu nu mai potu contá de câtu pre 150! Ceialalti s'au sfarimatu in diferite alte nuantie, dar mai vertosu s'au coalisatu cu **Lónyay** si au plecatu pre alta cale!!

In astfelu de imprejurári domni conducetori deákisti, vrendu-nevrendu, au trebuitu se recunósca necesitatea unei coalitiuni cu stang'a lui **Tisza** si cu centrulu lui **Ghiczy**. Prin acésta coalitiune domni deákisti spera a imbuni o maioritate pan' la 250 de voturi, si asiá impreuna cu **Tisza** si cu **Ghiczy** a continuá stepanirea tierii — cam totu in modulu de pana acuma.

Astfelu este a se splicá faim'a ce se repandesc de două dile, cumca — érá **Szlávy** ar avé se fia insarcinatu de monarchulu cu compunerea unui nou cabinetu.

De altmintrelea — repetimu, că tóte acestea sunt combinatiuni de ale partiteloru si domnilor magiari; érá despre voi'a monarchulu — nime nu scie nemica pozitivu.

Dieta Ungariei mai tiene siedintie — asié dicendu numai de nume. Se aduna din candu in candu domni, acusi in Cas'a de diosu, acusi in cea de susu; trecu peste unele si altele bagatele, cari abia merita a fi notate, si-apoi érá se imprascia.

Cas'a reprezentantiloru a tienutu siedintie sambat'a si luni-a trecuta, din cari pre stimabili nostri cetitori numai atât'a póte se-ii interesodie, că in siedintia de sambata, deputatulu nationalu **S. Borlea** a cerutu, ca de

óra-co mai nu sunt obiepte de pertractatu, pentru cea ma i de aprópe siedintia se se puna la ordinea dile cunoscutulu proiectu de resolutiune alu deputatiloru nationali. Cerorea s'a ascultatú, dar — *nu s'a primitu*. Abia din stang'a estrema s'au sculatú vr'o 20 de deputati intru spriginirea ei. Nu voru domni se auda astadi de nationalitati si de plansorile loru. —

Astadi „*Reform*“ cea unguresca ne surprinde cu scirea, că — se lucra éra de unu *imprumutu*; fiindu că din cele 75 milliõe de eurendu luate, nu mai este nemis'a in cassa! — Atát'a ni-ar mai trebui, cătra multele si nespusele lipse si necesari!! —

Din colo peste **Laita**, in *Senatulu imperialu*, corpulu legelativu alu Austriei nemtiesci, spiritele sunt preocupate in privinti'a legiloru [pentru regularea referintiloru bisericesci facia de statu, si despre cari la rondulu nostru am aretatu, că ele, pre cum sunt proieptate de guvernulu, de o parte imparu pré radicali, pré afundu taiétorie in dreptulu istoricu alu papei [si clerului, de alta parte se tassédia de — pré ne'nsemnate, pré pucinu corespondiatórie justelor recerintie a timpulu modernu.

Astfelu se astépta o lupta inversiunata in senatulu imperialu, si dejá telegrafulu ni anuciá, că numerulu celoru nainte insemnati la cuventu ajunge la 50, anume peste 30 in contra proieptelor. Érá fara, pre cã secrete si private, popimea catolica cea cu multa influintia, cu poteri încordate lucra — pona si la curtea imperialu, ca acele proiecte de lege se se retraga séu macar numai amane de o camdata. —

Budapesta, in 4 mart. 1874.

Din *Spania* si din *Anglia*, anume de pre campurile de resbelu ale acestora, dilele trecute de o data sosira sciri — fórté relo.

Pre candu in *Madrid* membrii guvernulu, ce elu insusi s'a pusu cu fortia, spargendu legea, incepusera a se certá reu intre sine, pentru intruducerea unei sisteme óre-care, ca prin aceea se se dée garantia de védia si stabilitate administratiunei tierii, — o cërta ce in pripa se terminá — érá prin fórtia, dechiarandu-se dictatorele **Serrano** de capu alu *potestati esecutive a statulu*, érá pre **Zabala** numindu-lu *ministru presiedinte*, — pre candu astfelu in *Madrid*, de o data din teatrulu resbelulu resuná trist'a faima, că — ginerariulu **Moriones** a fost batutu de **Carliti** si a perdutu 3000 de ómeni, parte morti, parte cadiuti in prinsóre!

Desastrulu se adevéresce. Poterile republicane de sub **Moriones** nefindu destulu de tari, n'au fost in stare a fortia liniile inamice, ci au trebuitu se se retraga, fora sperantia d'a mantul cetatea **Bilbao**. In urmarea acestei retrageri nefericite insa si ginerariulu celeialalte armate republicane de langa **Tolosa** a fost constrinsu a-si parasí operatiunile; érá **Carliti** ocupandu **Ampostu**, pentru prim'a óra fusera in stare a trece peste riulu **Embro** si acum amenintia **Tolosa**! —

La acésta scire, insusi capulu statulu, **Serrano**, a parasitu *Madridulu* si a alergatu pre campulu bătăliei spre a luá comand'a. Cu se succesu, — vom vedé. —

Anglia de lungu timpu are resbelu cu remnulu **Asanti** in *Africa*, unde ginerariulu **Wolseley** de multe luni se opintesc a petrunde in anima tierii neamice si a ocupá capital'a **Cumassie**, pentru d'a fortia o pace folositória. In primele dile ale lunei lui fauru insa, dupa cele mai nóue sciri, ostirile anglese au fost strimtorate intre munti si au suferitu grele perderi, in câtu espeditiunea intréga a devenitu fórté problematica! Opiniunea publica in intréga *Anglia* este pentru acésta nenorocire fórté iritata. —

In *Francia* preocupa spiritele celoru dela putere — candidarea vechiulu ultra-democratu si republicanu revolutionariu **Ledru-Rollin** — de deputatu in departamentulu **Vancluse**. Insusi betranulu **Thiers** din acestu incidinte a aflatu cu cale a-si redicá voceá — intru interesulu unei candidature moderate, carea se nu sparie pre monarchistii de la putere. Dar — probatulu barbatu politicu totu de o data a adevéritu că: chiar alegerea periculosulu **Ledru-Rollin** astadi nu este periculu pentru *Francia*, si mai pucinu calificata d'a debiná si sfasiá între sine pre republicani. Altulu este spiritulu timpulu de astadi, unde ultraismulu sengurateciloru persóne — nu mai face efectulu de una data.

Intr'aceea — alegerea a succesu, si dupa scirile ce se respandesc, i se da insemnetatea de evenimentu politicu. Nu ne mirámu; căci republicanu mai resolutu si mai valorosu — n'are *Europa*. Apoi cea ce maresce valórea acestui atletu politicu e, că omulu este incarcatu de sciintie, că — este omu avutu, cu stare considerabile, si in fine că este plinu de esperintie, incaruntitu in lupte — totu pentru drepturile poporulu si pentru Republica. Monarchistii din adunarea nationalu de **Versalia** — se fie chiar consternati de acésta alegere; cea-ce este pré naturalu, candu reugetámu, [că totu ei atát'a au descerisu pe **Ledru-Rollin** de omu periculosu, de omu neimpacabilu cu ordinea sociale de astadi, încátu au facutu din elu unu monstru infricosiatu, érá acuma de o data acestu monstru are se stée dia de dia, facia in facia, cu ei in Camera! —

Da altmintrelea nu numai **Ledru-Rollin** din departamentulu **Vancluse**, ci inca unu altu republicanu **Lepetit**, din departamentulu **Vienne**, are se intre in Camera, spre intarirea elementulu ropublicanu. Adeca ambele mai nóue alogeri — érá esira republicane. Si totusi guvernulu de astadi alu *Franciei* crede, că poporulu ar fi, séu s'ar poté aduce cu fortia se fie — pentru monarchia. Pace buna; in *Francia* numai Republica mai póte se aibe viitoriu! —

Budapesta, in 3 martiu n.

In *causa conflictulu între Universitatea sassésca si domni de la putere*, meritu — credemu — a fi amintitu: antaiu, că reprezentanti'a municipalitati de **Brasiovu** a adoptatu de alu seu *protestulu* celoru 34 de sassi din *Universitate*, mai de parte a decretatu a tramite o deputatiune cu plansóre la **Tronu**, contra mesurorulu ministrulu ung. regiu de interne; in fine a cere de la dieta punerea in statu de acusare a ministrulu c. **Seapary**! Totu asemenea concludu aduse de curendu si municipalitatea sassésca de **Sibiu**, cerendu a nume si acést'a, punerea sub acusare a dlui c. **Seapary**. (Dieu acést'a ar merita-o pentru mai multe atentate contra nationalitatiloru; insa mai antaiu ar trebui sparta maioritatea magiara si magiarona din Dieta!) —

Aparitiune memorabile totu in acésta cauza — e: *demonstratiunea*, ce in **Gratiu**, capital'a **Stiriei**, joi-a trecuta o inscenara nemtii de acolo, prin medilocirea *studentiloru sassi* si a clubulu *Reuniunei germane*, in otetulu **Rosz**, unde adunandu-se multime mare, se tienura declamatiuni contra *barbariloru magiari* si se luá o resolutiune, prin carea se enuciá, că actulu ministrulu **Seapary** si a *Dietai Unguresci* facia de sassi, este unu atacu in contra *germanismu* si in contra culturai in partile despre **Oriente** ale monarchiei, asupra carui actu deci nemtii de pretotindeniá trebuie se redice *protestu energicu*! —

De aci vedemu, că dlu c. **Seapary**, in nespuse petulantia facia de natiunile nemagiare, intindiendu-se lá sassi, a datu in cui-

bulu vespiloru, de unde cu greu va scapa intregu! —

Budapesta, in 3 martiu 1874.

Terorismulu magiaru nu se mai sfiesce a-si arata hid'a facia diu'a la umedi, si a se ingumfa naintea lumii.

Sou — ce alt'a se fie aceea, decatu terorismu, candu foile stepanitoriloru, „Temesi Lapok,“ „Bau. Post,“ „Pesti Naplo,“ si altele, mort'siu striga in gur'a mare si mintiescu, cumca ginerariulu Doda a fost alesu in Caransebesiu ca *ded'stu*, er in Dieta tione la nationali, a „*caroru problema este, a elude naltale intentiuni ale Regalni si stepanului nostru; a clatiná temel'a dreptului de statu, ba chiar essistinti'a statului!*“

Póte fi — insinuatiune mai infama, de catu acest'a — si in privinti'a lui Doda si a partitei nationali din Diet'a ungeresca? — Póte acésta miserabile politica se aibe unu scopu onorabilu? — Cine ii indreptatiescu pre acesti celai publici, se abusedie — pana si de pré naltulu nume si pré nalt'a autoritate a Monarchului nostru, pentru nemoralulu loru scopu de clic'a?! —

Si — acesti ticalosi, ei cutédia a vorbi in numele alegetoriloru romani, in numele aceloru 6000, ce in unanimitate si-au alesu pre ginerariulu Doda de *deputatu nationalu*, pe temeulu unei programe nationali, tuturoru cunoscuta; dar pre care nici o partita magiara n'o primesce, de unde deputatulu Doda nici nu póte incapé nici intr'un'a. Séu ca dóra aco'a miserabile de diaristica magiara, ar dóri ca Doda se-si calce program'a si se se prefaca in contrariulu acelei a?! —

Vai, ce ómeni stricati si nebuni! — Dar — ce alt'a, mai de parte, de catu triumfu ale acelorai domni — este laud'a, ca — cutare Pavloviú, arestante politicu, din inchióre a depesiatu contra ministeriu: *se se indure de elu si se-lu restitue libertatei*, ca — nu se va mai ocupá de politica si nu va mai face opoziitiune guvernului?! — Ce alt'a este acésta, decatu o lauda cu efp-tulu terorismului?! —

De asemenea respandirea unei alte sciri, ca — cutare profesore séu dregatoriu, pentru opoziitiunea sa nationale destituitu fiindu din post, acum promite poterii destitutiórie, ca — numai se fie éra si repusu in functiune, si — nici candu nu va mai face opoziitiune stepanirei magiare! — ce alt'a póte se insemne acésta, de catu ca: *terorismulu domnescu magiaru a avutu efeptu!*

Si cu d'astea domnii si foile loru nu se sfiescu a se laudá naintea lumii? — Vai, degenerati, vai tempiti la eugetu mai sunt acei ómeni, cari d'alta parte au pretensiunea d'a regenerá si cultivá Oriintele, dar pre popórale Oriintelui si pre barbatii ce se adopera a le representá, vatema de mórt'e! —

Au dóra domnii magiari tindu oblu, a face se pricepa si se sentia tóte lumea, ca — sub aloru stepanire, in alu loru statu nationalu, onóra nationale — nu se sufere, ci ea se considera de o *crima*?!! —

Vai, déca acésta vor observá si pricepe o data popórale si specialminte nationalitá-

tile din patria; vai atunci statului magiaru si natiunei magiare!

Budapesta, in 4 martiu n. 1874.

(Comicul in tonu seriosu, séu — Bismark vorbesce cu unu publicistu magiaru de renume, casu cu unu copílu!) Dlu Jokay, deputatulu distale, proprietariulu si redactorele lui „Hon“, si — celu mai mare roman-tieriu magiaru de astadi, petrece de câteva díle in Berlinu, si — prin cunoscutii sei a avutu fericierea d'a fi primitu in ádiintia privata, lunga si familiara — la principele Bismark. Dlu Jokay descrie in fói'a sa de ieri discursulu ce a avutu, propriamente — ce i-a ténutu Bismark, despre politic'a sa si a Rusiei! — Dlu Jokay marturisesce, ca — diplomatulu naibei mai nici nu l'a lasatu se vina la vorba, ci mereu elu i-a vorbitu; apoi insira ca unu ce *seriosu*, cele se i-a disu si splicatu, pre candu aceea pórt'a pe fruntesi aieve timbrulu ridiculului, in catu omulu cu pricepere politica ar fi trebuitu se róge pre principe, se fie bunu si se nu-si bate jocu de elu! Dar Jokay a ascultat cu pietate si istorisesce — in fói'a sa totu cu pietate, si — suntemu convinsi, ca cei mai multi dintre cetitorii sei magiari, voru ceti cu pietate; mácar ca dlu Jokay a observatu prudinti'a, d'a publicá acésta descriere — sub linia, in *foisióra*. Numai câte-va cuvinto de proba:

„Austro-Ungaria este o necesitate in Europa centrale.

„Bismark a priceputu acésta la 1866, candu s'a grabitu a face pace.“ — Paf! Tóta lumea scia, ca Bismark a avutu planulu d'a sparge Austria, si ca a facutu pace — numai silitu de Napoleone.

„Elementulu germanu si celu magiaru este chiamatu, cel'a in Cis-, cest'a in Transilvania a stepan. Óaci *talentu administrativu, sciintia de statu, inteligintia si avere — aceea au mai vertosu?* — Paf! Astadi candu tóta lumea vede, cum nemtii si magiarii prin talentulu loru au ruinatu tierel'e si popórale! Astadi candu administratiunea magiara, este identica cu — *barbara!*

„Germania n'ar anectá provinci'e din Austria, nici se i se arunce ele cu sil'a in bracia . . . Nici Russia n'ar scí, ce se incépa cu teritoria din Oriente, nici chiar cu Transilvania — nici cu Constantinopolea!“ — Paf, Paf, Paf!!!! —

„Apropierea Imperatoriloru este pentru libertatea popóraloru!“ — Paf! —

„Armonia între popórale Ungariei este garanti'a viitorului acesteia“ . . . „Regele ungerescu astadi este deplinu populariu si amatu in Ungaria, lui se alipescu popórale cu credintia; deci — cine va cutesá se turbure pacea Austro-Ungariei?!“

Totu atátea ironii amare!

Dupa Bismark, in lume n'ar mai fi fericiere si buna intelegere ca si la noi: in fapta — in lune nu esis'e confusiune, nemultumire si ne'ntielegere între popóra, casu in Austro-Ungaria! Bismark este unu mare *Pacala* —

Vocile diartisticele romane nationali

asupra proiectului de resolutiune alu deputatiloru nationali, propusu Dietei ung. in 2/14 faurariu 1874, si publicatu in „Albina“ nr. 9 de estu timpu. (Urmare.)

Dupa cum am anunciatu in nrulu precedentu, ar fi se trecemu la opiniunea sórei nóstre „Federatiunea“ de aiciá; totusi mai nainte d'a face acésta, cu referintia la votulu dlui parinte Cristea de la „Telegrafulu Romanu,“ nu potemu a nu luá notitia despre unu incidinte intrevenitu, si pré calificatu d'a ilustra: catu de bine a petrunsu si priceputu santi'a sa Telegrafica — importantia si insemnatatea proiectulu de resolutiune alu deputatiloru nationali, candu pre acelu proiectu l'a caracterisatu, ca — „e mai pucinu de catu unu articlu de diurnale si mai moderatu de catu ideialulu moderatiunei, — par' ca l'ar fi facutu nisce betrani din drépt'a estrema.“

A fost sambat'a trecuta, candu deputatulu Borlea, din consiliu comunu, constatandu, ca Cas'a reprezentatoriloru tiene siedintie fora se aibe destule obiecte de asbatutu, ceru de la presiedintele Casei, ca pentru cea mai de aprópe siedintia se puna la ordinea dílei proiectulu de resolutiune alu deputatiloru nationali, carele dejá este tiparitu si impartitu între deputati.

Si — ce ati crede, ca a respunsu Cas'a la acésta cerere? Va fi disu dóra casu parintele Cristea: „Bine, aibe se trecemu peste acelu nimic'a, acea bagatela a mosiloru nationali din drépt'a estrema!“ — Cáci, nu se lucrá de catu, ca Cas'a se asculte pre unulu dintre subscriitorii proiectulu, *se-i asculte motivele asupra acelu proiectu*, apoi se decida: *déca voiesce séu nu, a intrá in desbaterea meritória a acelu-a.*

Dómne feresce! Cas'a mai intréga, cu exceptiunea cotului din stang'a estrema — s'a sculatu in contra *punerei mácar numai la ordinea dílei!* — Pré firesce; cáci deputatii magiari pricepeau aceea, despre ce dlu Cristea n'are nici umbr'a de ideia, cumca adeca aci avea se *urme intonarea gravamineloru nationali*, cu motivarea si dovedirea loru, si cu cererea incetárii loru prin reformele, despre cari lucra comisiunea de 21!

Pricepe-va óre acuma parintele de la „Telegrafulu Romanu“ in Sibíu, ca — pentru ce proiectulu de resolutiune alu deputatiloru nationali opoziitionali — dupa natur'a lucrului, *nu potea se fia decatu ideialulu moderatiunei?* Pricepe-va, ca acesti deputati, de atátea ori cártiti ca *ultraísti si essagerati*, scii pré bine se fie moderati, candu este de lipsa, si scii mai bine de catu dlu Cristea, ca — *unde este de lipsa?*

Dealtminte, par. Cristea, déca ar vré

se invetse a judecá asupra astora de cestiuni, elu ar studiá criticel'e foile straine si din cuprinsulu aceloru noi ar poté deduce adevérule. Pentru ne c'a acelea de buna séma nu s'ar inverná asupra nóstra; si — pentru, ca deputatii romani deákisti ar fi refuzatu conlucrá cu noi la unu lucru *bagatela* o propunere *fora nici o importantu* nu ii-ar fi laudatu atátu de multu din foile loru, pana si prin telegrama strainetate.

Rogámu se-si insemne aceste tagonistii cu ori ce pretiu ai nostri, tru ca se nu se totu blamedie, ori câte ori procedu a ne atacá. —

Si acum se vedemu, cum juda „Federatiunea,“ recte — dlu Alessandro Romanu, asupra unui actu, pe care si insusi l'a subscrisu, ca membru alu partite, la care apartiene — de ca ea essiste.

Laudat'a fói'a, séu propria — laudatulu colegu alu nostru in laudat'a fói'a sa, a nume, in fruntea nrului 11, de ce constata mai antaiu, ca cestiunatu proiectu de resolutiune preocupa diaristic'a ungeresca, pana se inregistra die „*espeptoratiunile pré pasionate a diariloru magiare,*“ afla cu calu „*aminti neconvenientele ce se comit la facerea proiectulu de resolutiune.*“

„Primulu inconvenientu este, ca proiectulu de resolutiune trebuá a se face in atunci, candu fuse numita comisiunea de 21 in care nu se alese nici unu membru din deputatii nationali.“

Observámu in data: tocmai pentu ca amicul si colegulu Alessandro Romanu, desi a casa, si mai pururiá se sinta in Pesta, mai nici candu nu e in Dieta, si asiá — de buna séma va lipitu si „atunci candu fuse numita comisiunea de 21,“ si candu ceiala deputati nationali, cari regularmint sunt in siedintie — tocmai se aflau sári ocupati in alte afaceri publice, — trecutu cu vederéa, de a face, ce spune, ca *trebuá facutu*, — tocmai pentu aceea érá ne-aperatu de lipa suplini acuma, cea-ce atunci s'a grigitu.

Apoi, déca amicul de la „Federatiunea,“ va mai considerá bine cele am adusu in nrulu precedentu in explicarea actului nostru, dóra va cede, ca facerea lui acuma — propriu minte nici n'a fost inconveniente, cum nici n'am cetitu s'o fie calificatu atare mácar vre-o fói'a contraria. Dar fine, se lasámu, ca facerea proiectulu de resolutiune acuma — ar fi fost un *inconveniente*: securu este, ca — necerea lui de feliu, ar fi fost e *gresit politica nescusabile*.

Astfelu fiindu, dupa noi ori cártire a actului din partea nóstra propria — este nejustificabile si de a drutulu condamnabile. —

Amicul de la „Federatiunea“ continua:

FOISIÓRA.

Societatea academica

„Romania - Juna“

in Viena, Neubadgasse Nr. 6.

Nr. 36
1874

Viena, in 28 fauru 1874.

Pré stimate dle Redactore! Crancen'a lovitura ce a primit'o natiunea romana prin mórt'e marelui barbatu nationalu, a baronului Eudossiu Hurmusachi, a respanditu adenca dorere si intristare prin inimele romaniloru din tóte partile.

Ve rogámu, dle Redactore, binevoiti a dá locu *Odei* alaturate, in colónele multu pretiuitulu díariu ce redigetii. Societatea „Romania-Juna“ deplange prin acésta nu numai perderea unui vechiu, dibaciu anteluptatoriu nationalu, — ci si in deosebít perderea unui membru fundatoriu alu seu, carele fá onóra, decóra si fórea ei!

Pentru Comitétu:

I. Popu, mp. Stef. S. Velovanu, mp.
presied. secret.

Umbrel maretie

baronului Eudossiu Hurmusachi!

(Unu mieu, dar sinceru semnu de condolintia, exprimatulu multu onoratei familie „Hurmusachi“ — din partea societatii academice „Romania-Juna“ in Viena.)

„Virtus recedens immeritis mori
Coelum negat tentat iter via.“
Horatius, carm III. 2, 21-22.

Patri'a Ta scumpa, de nevoi sdrobita,
Se luptá cu mórt'e multe dieci de ani;
Drepturile sale, zestrea mostenita,
Se calcá 'n picióre, se vindea pre bani; —
Ffi crescuti la peptu-i, la mamesculu peptu,
Candu erau se lupte, se tragea 'ndereptu.
S'a fostu stinsu virtutea vremiloru trecute,
Sufletulu si fal'a mariloru stramosi;
Zelu, curagiu, vointia, raru erau vedute,
Din eroi nascura feti nepotintiosi! —

Inse cum pe vétra — candu se stinge foculu,
Rescolindu cenusa mai gasesci schintei,
Cum prin vechi ruine, cercetandu totu loculu,
Trainici stalpi mai afii si te miri de ei:
Astfelu Bucovinei, Suflete maritu,
In necasu Lucéferu mandru Te-ai ivitu!
Hurmusachi 'n timpulu chinuriloru grele,
Pentru dreptulu tierii ca barbatu pasi.

Stéu'a Bucovinei printre alte stele
De pe-atunci mai veselu prinse a lucu.

Dar de-o lupta lunga, ce cu greu se curma,
Cele mai nervóse bracie obosescu;
Astfelu Hurmusachi, obositu in urma,
S'a naltiatu in sinulu raiului cerescu,
Si-si primi cuun'a veciniloru flori,
Ce-o primescu in ceriuri primii luptatori.
Inse Hurmusachi, nobilulu parinte,
A lasatu in urma si diece bracie tari,
Cinci tribuni cu aceta-si focu si doru ferbinte,
Ce sublimu destinge sufletele mari.

Si din timpulu florii, chiar din teneretie,
Pentru alu tierii bine, pentru alu seu poporu
Re'ncepurati lupta ce la betranetie
Vi-o predase Tatalu candu a disu: „Eu moru“ . . .
Si-ati lucratu cu zelulu, ce vi-e innascutu,
Si-mpunandu Voi reulu, binele a crescutu.
Dara vai, pe campulu luptei glorióse —
Duoi din sirulu Vostru patri'a perdú,
Si-au versatu Romanii lacrimi dureróse
Si 'n vestminte jalnicu tier'a se invesch! —

Inse faim'a cruda éca ni sioptesce,
Cá si-alu Teu braciú tare, securu si probatu,

Ingerulu dorerii, ce ne totu lovesce,
Ni-lu rapl, si jalea vechia-a 'mprospetatu!
Patri'a cu lacrimi uda-alu Teu momentu,
Sociu pe cale dandu-Ti glasulu si celu santu
„O! Tu stíulu Mamei, ce mi-ai fost marire,
Ff-mi-fí s' 'n ceriuri scutu apertorin!
Vérea Tu din rad'a Ta de nemórire.
Radiel'e virtutii preste urmatori!“

Si cu glasulu Mamei, ce-i adunca lovita,
Astadi se 'mpreuna tristulu nostru glasu:
„Luminéza 'n pace, stéua stralucita,
Ce de diosu spre ceriuri radiel'e Ti-ai trau!
Luminéza 'n pace ceriulu romanescu,
Langa trei lucéferi, carii Te primescu!“
Er Voi fiii si frati' cetei laudate,
Inzestrati cu sufletu traicinu in nevoi,
Prourmati Voi firulu lupteloru barbato,
Ce V au facutu nume, V au facutu eroi!

V i e n a, 20 fauru 1874.

V. Bumbacu.

Clubulu deputatiloru nationali vine
rîri cam tardiu la mintea cea de pre
a romanului. Cum ar si poté veni mai
bunu tîmpu, candu clubulu essiste numai
nume? Cea mai mare parte a membri
el lipsesce mai totu de a un'a, astfelu
clubulu nu tîene, pentru cã nu pôte tîene
mintie."

Canta sè observãmu si aci indata:
Ei bine, cum dlu colegu alu nostru
Alexandru Romanu, ca membru alu
clubulu nationale, nu pregete a-si
faci *testimoniu de negrigitia*? Sèu cã
o face, pentru ca cu o cale sè
lovî in altii. Ei bine, spune-ni nòia
piculu nostru *A. Romanu* si cu „*Fede-
ratiunea*“ sa: unde, candu, ce — a fa-
— densulu si cu dens'a, pentru d'a
tîenè si consolidã si regulã clubulu na-
cionalu?

Precãtu noi ni aducemu a minte,
pururiã numai a isbitu in elu, una data
iar condamnandu-lu la mórte. Ei, si
am, de unde acuma se supera, se in-
gna, cã clubulu nu e, cea-ce ar fi sè
?!

Noi pururiã am sustienutu clubulu,
si acuma, intrandu in Dieta, mereu am
aruitu, ca deputatii nationali sè vina,
sè fie la postu-si, si — in fruntea nrului
sècedinte, am aretatu dupa nume, cã in
majoritatea loru sunt aiciã, si si aceea, cã
siedintiele clubulu sunt bine cerce-
te. Nu lipsesce de cãtu, ca si dlu com-
membru de la „*Federatiunea*“ sè face
memenea si sè vina cãte o data cu cãte
propunere in care-va cauza; apoi sun-
amu convinsi, cã — nu i se va dá cauza
a se plange pentru neluarea in con-
sideratiune. —

Totu aci dlu dela „*Federatiunea*“
profitandu de ocaziune, se plange si va-
ra, cã deputatii nationali, fora diferin-
ta de partita, nu sunt toti uniti intr'u-
clubu si acelasi clubu. Elu suspina ast-
liu:

„De candu cu program'a cea purista si
eschidorea deputatiloru romani si serbi de
criticã guvernamentale, lucrurile mor u
napoda si pre dosu. Clubulu deputatiloru
nationali este mai multu de parada.“

De aci incolia sor'a „*Federatiunea*“
corupe in — cum numai sè li dicemu!
in lamente, par' cã i-ar mancã ver-
placii anim'a. „*Omulu*“, „*ductoratulu*“,
„*profeticismulu*“ si mai cãte tóte visuri
si visuni rele o nepacuescu, in con-
tra caroru deci si-ndrèpta arculu nal-
toai spiritu.

Este unu suspinu vechiu alu amicu-
ni nostru — dupa fratii din taber'a
contrariloru nostri. I-lu lasãmu, — cãtu
i-lu lasãmu, ca unu atributu, o slabi-
tate naturale a animei sale, candu ve-
temu cã nemic'a sub sòre, nici cele mai
pipabile argumente pentru absurdita-
tea dorintiloru sale, nu-lu potu face, a-
u abandonã o data.

Vrè d. *A. Romanu* o societate, o intru-
re, unu clubu comunu a tuturoru deputa-
tiloru romani si serbi, pentru causele nò-
tre comune, precandu deputatii din parti-
ta guvernului o data cu capulu nu vor a
intrã in solidaritate, a se supune majorità-
tã — nici intr'o cestiune; din care cauza
se au si parasitu, si fugu de noi ori de
cãte ori îi cãutãmu! Nici „*Tatulu nostru*“
nu voru sè dica dupa noi, precum pré-
genialu se sprime mai la vale insusi dlu
Romanu.

Ei bine, decã totusi dlu *Romanu* im-
puta acèsta separare deputatiloru natio-
nali, atuncia dsa nu pretinde de la ei mai
pucinu, decãtu ca, densii pururiã, si candu
deca sunt in majoritate, sè se supuna
guvernamentaliloru in minoritate, despre
cari guvernamentali erasi dice, cã sunt
condusi de „*afectatu servilismu*“ catra
guvernu si catra magiari!“

Ei bine: nu este aci absurdulu pi-
pabilu! —

Ca unu altu neconveniente — èta
ce aduce sòr'a nòstra „*Federatiunea*“,
respectivminte fratele nostru *Alessandru
Romanu*:

„La inceputulu sesiunii actuali erã
mari plansete si vaierature, cã lipsesce
omulu“ din camera si cã numai din acèsta
causa nu se facea miscãri mai drastice. Acum
am de multisoru „*omulu*“ nu lipsesce, si cu
ste aceste clubulu persiste in stagnatiune.
Dar acuma se sufuleã totusi in fine!“

Da, vedî bine, inse numai apre a face
demonstratiune intempestiva, inoportuna, prin
care, mai alesu in momintele de facia, rele
servitiu se aducu causei nationalitatiloru.
Candu si cum dà semne de viètia clubulu
deputatiloru nationali? Atunci, candu se
intempla cãte o data, ca vre o duoi, dintre cei
ce-si arõga doctoratulu, cu vre-o alti duoi-
trei, cari deslèga curelele incalciamintelor
profetice, sè se afe casualminte de odata
in Pestã. — (De parte sè fia de la noi a
intielege intr'acèsti-a pre DD. Mocionesci,
cari pururiã s'au destinsu prin mocionia si
bunu-semtiulu loru.) In data mare se face
cioroboru spre a se inventã modulu d'a vorbi
catra alegatori, cãci altu intiesu nu are cu-
noscut'a resolutiune. Atunci apoi se convõca
numai decãtu si membrii cei-lalti, cari in po-
tatea solidaritãtii juruite sunt pofiti a semnã
ceea ce se decide per maiora. Ca lucrulu sè
fia mai eclatantu, se invita si deputatii ro-
mani si serbi de partita guvernamentale, cu
tòte, cã se scie din capulu locului, cã acèsti-a
n'o sè dica neci „*Tatulu nostru*“ dupa deputa-
tii nationali, parte din resentiulu pentru cã
au fostu eliminati din clubu, parte pentru cã
disciplin'a deãkistiloru este aspra, èra asteptã-
rile, aspiratiunile, mai mari decãtu tóta
causa a nationale a alegatoriloru.“ —

Nici d'aste restogolivi comice in
drèpt'a si 'n stang'a, si 'n susu si 'n diosu
— inca n'am mai vediuu.

Cãte puncturi, atãtea mistificãri si
ne-adeveruri; dar noi nu ni vom trage
sèm'a cu ele: traga-si autoriulu loru. Noi
notãmu simplu, cã

In adunarea mista a deputatiloru
nationali, tîenuta in otelulu „*Hungaria*“
sambata in 7 fauru dupa mèdiadi, dlu
A. Romanu a fost de facia, si ascultandu
propunerea, gat'a formulata si stilisata,
a aperat'o in audiulu tuturoru cu unu
zelu si o caldura admirabile, votandu
pentru facerea ei.

Cum apoi — si-a venitu altfelu in
ori? — noi nu putem sè scimu, si —
nu potemu sè ni splicãmu schimbarea
parerii, de cãtu din neconsecintia si ne-
statornicia comuna, caracteristica a ami-
cului nostru. Ni pare reu, candu trebie
sè audimu, cum unii-altii in tonu sar-
casticu vorbescu cã — „*dlu deputatu
Aless. Romanu de comunu dupa mèdiadi
vorbesce bine, dar nainte de mèdiadi —
scrie reu; dupa mèdiadi procede din
anima, nainte de mèdiadi — din interèsu
calculatu!*“

In fine insa — ori cum sè fie, con-
trastulu si contradicerea este mare, este
colosale, dar — nu ni e nou. Am mai
patit'o, si — de securu vom mai pati-o
— pre cãtu tempu *Catone Cens.* crede
a avè chiamarea d'a censurã pe toti si
d'a conlamnã pe toti, cu totu cu sine.

Burlesca — ce e drèptu — trebie
sè ni impara figur'a, carea din mani din
piciorã, din budie si din limba — isbesce
in tóte partile, sie-si dà *palme*, sociloru
partesani — *pumni*, cameradiloru din
taber'a guvernului *loviri cu piciorulu*,
èr in contrarii magiari plesnesce si cu
manele si cu piciorale, si-i mai si scuipa
in facia ca pre nisce fiintie degradate si
lapedate.

Intr'adeveru, acèsta dibacia stilare
a dlui *Aless. Romanu*, seriosu luata, ar
poté sè dèe omului materia pentru d'a
scrie asupra-i o carte voluminosa, pre
noi insa, sè ne apere Ddiu d'a o luã
chiar seriosu; o luãmu de unu essercitiu
politicu acrobaticu, unde prin aruncã-
rile si isbirile escesive ale maistrului —
toti cei de prin apropiare primescu cãte
cãte-va lovitore bune, — noi, cei mai
de apròpe, asta data din norocire,
mai pucine si mai line; contrarii
nostri multe si *infricosiatu*, pentru
cari — ni vine a iertã si a uitã cu
totulu cele nòia impartesite, — cu atãtu
mai vertosu, cãci in urm'a urmeloru dlu
Romanu totu recunõsce cã „*timpulu si
modulu reclamãrii sunt lucruri secunda-
rie*“, prin ce binisoru elu insusi ni jus-
tifica pasulu condamnatu. Èta insa cum
„*Federatiunea*“ lovește fora tóta mil'a
pre deãkisti si pre megari:

Dupa ce a aretatu cã — ce nebunã au
facutu romani deãkisti, publicandu in foile
magiare refusulu loru d'a conlucrà cu
noi in causa nationale; dupa-ce respin-
ge cum se cade insinuatiunea unoru
diaria magiare, casì cum poporulu nostru
n'ar fi cu partita nationale, ci cu deãkisti!

nostri, si infrunta ageru pretensiunea cã
partita nationale ar costã din „*cãti-va
inteligenti agitatori proletari*“, apoi con-
tinua astfelu:

„Au dõra nu se scia, cã — deputatii
nationali toti sunt alesi numai prin incre-
derea poporulu celui necoruptu si alesi cu
mare lupta in contra presiune potestãtii, a
mitoi, ect. precandu cei guvernamentali toti
sunt alesi prin presiunea intregu aparatului
oficialu, prin coruptiune omnilateralã, — ceea
ce in-si-si nu potu negã. Este unu secretu publicu,
cã toti candidatii gov. primescu s'ajutõrie de
bani, afara de spriginulu potestãtii — Prole-
tari sunt cei ce sustienu lupt'a cu fructele
laborei loru oneste, sacrificandu odihna, liber-
tate si avere? Proletari acei-a cari au con-
victiuni tari, scopuri nobile, pentru cari sunt
gat'a a sacrificã totu ce au? — Ba „*Proletari*“
sunteti voi, argati platiti, cari vi-ati vendutu
sufletulu si trupulu celui ce ve nutresce cu
panea rusinei; voi *maretrici politice*, cari traiti
intru imbuibare din banii storsi din sudorea
poporulu, cãci acei bani ori sunt dejã storsi,
ori cã se voru stõree de ici inante, dar in
totu casulu trebie sè reintre in pung'a acelu
ce vi-i antecipa. — Intielegemu bine, cã
magiari sunt actualminte sensibili pana la
nervositate, dar acèst'a nu din causa nati-
onalitatiloru, ci din a loru propria vina, si
prin urmare cu tóta iritatiunea provenita din
situatiunea actuala ar potè padf mai bine legi-
le cunovintiei si a ne crutiã de imbalatiunile
dloru, cari de securu nu potu avè, decãtu re-
sultatulu contrariu de ceea ce credu dloru.“ —

Vedeti, cãtu de bine scia dlu *Ro-
manu* a ne aperã de imbalatiunile dia-
ristice magiare; — ère de ale sale nu
ne potea crutiã, si-apoi sè bine merite
de causa, de solidaritatea si fratietatea
nationale!?

La urma, ca de incheiere mai amin-
timu inca opiniunea, ce despre pasulu
deputatiloru nationali si despre dechia-
rarea conationaliloru nostri guverne-
mentali facia de acela, s'a depesiatu —
semioficalminte de aici *Monitorului* of. la
Bucuresci, de unde apoi cu aviditate au
apucat'o si propagat'o mai tóte foile din
Romania. Ea suna:

Pesta, 17 februaru: *Deputatii romani
din fractiunea Deak, invitati de fractiunea na-
tionalitatiloru de a se uni cu dens'a, pentru a
stabilì unu programu comunu, au respunsu cã:
pe cãtu tîmpu romanii de la stanga extrema
vor luptã contra essistintiei Ungarietii, si deã-
kistii nu vor avè nici o relatiune cu acèi-a.* —

Lectoriloru nostri n'avemu trebuin-
tia sè spunemu, cã intrèga acèsta tele-
grama e *mintiuna si mistificare*; dar ii
va interesã a audì, cã: precandu acèsta
mintiuna si mistificare se propagã iute
prin foi, despre adeverat'a stare a lucrulu
nu afaramu ca un'a sè fia luatù no-
titia dupa fõi'a nòstra!

Astfelu sub impresiunea si influin-
ti'a politice de astadi, mintiun'a si misti-
ficarea cresce si se latiesce pretotinde-
nia: adeverulu abia ici-coliã pôte sè-si
mai redice bietulu capu! —

Beisniu, 1874: fauru 24 n.

(*Demonstratiune contra Romaniloru, in tipu
de ovatiune in onõrea unui prelatu romanu.*)
Ieri la 5 ère de sèr'a, pe unu tîmpu ploiosu si
neplacutu, sosi pe-ne-asteptate, „*incognito*“ —
cum se dice, aici la noi, in capital'a dominiulu
senu, parintele episcopu *Ioanu Olteanu*. — Abia
se lati faim'a, si delocu se si formã — totu in
ascunsu, la locuint'a padurariulu dominalu
Petrus, unu clubu constatatoriu mai vertosu
din teneri magiari, cu scopu de a bineventã
si respective onorã pe „*marele õspe*“, cu unu
conductu de face — fora scirea si concursulu
romaniloru. Si intr'adeveru, pe la 10 ère
se si inceput procesiunea de alungulu, pe
strat'a magiara, pana la tribunalulu regescu,
si de acolo èr' de alungulu prin piatia, strigã-
gandu cu tonu inaltu si demonstrativ:
„*Èljen Oltyán Iános, a mi kagylmas Urunk,
Ó Excellentiája!*“ — Astfelu ajunsora la
locuint'a fratelui Ilustritetei sale, unde erã
incortelatu, — cãci castelulu dominalu in
18 a lunei curinte se prefacuse in conu-
sia de bucur'a vedutei, la care se asteptã!
— Aci dupa repetirea strigatelor
de mai susu, la cari band'a tiganesca

*) Dãma cu scotela, ca — dlu eppu acum in
posesiunea celui mai bine dotatu episcopatu, si asiã
satisfacutu in acèsta privintia, nu mai are alta dorintia
de ocomdata, de catu d'a fi timbratu de „*excellentiã*“.
De aci pruritu d'a fi laudatu prin foi ca barbatu ve-
diutu si stimatu la poporu; si de buna sèma totu de
aci — antepatiunea titlului prin plebea magiara din
Beisniu. Fie-i de bine! Au mai portatu õmeni ca Ol-
teanu acelu titlu. Red.

tragea ne'ncetatu la note magiare, — ce sè
mai vedi?! Luerulu par' cã erã opacitu ère
unde; lipsiã ère-ce; cãci Ilustritetea sa in
butulu acestora manifestatiuni magulitorie,
totu nu se iviã, nu se aretã la ferèsta; — ba
mai multu; dup'o asteptare apròpe de o èra,
nici lumina nu se aprinde in casa! Erã p'aci
sè desepere magiarii, cu atãtu mai vertosu, cãci
nici intonarea de „*Destèpta-te Romane*“ prin
tiganu, nu avè efeptu; — tandem aliquando
la audiulu „*Moroulu lui Mihaiu*“, se deschide
ferèsta; aretandu-se „*marele patriotu*“ Bu-
curta fuse mare in Israilu; cea ce delocu se
dovedi prin hiperbolele strigate, si se espi-
mã prin vòcea oratorica a unui teneru juristu,
care in termini cam pré debili si scurti, dede
cursu liberu simtiemintelor multime adu-
nate si interpretã scopulu venirei loru, di-
cendu cam urmatõriele: Densii, magiarii, au
asteptatu cu sete denumirea Ilustritetei sale
de episcopu alu Oradei mari; cãci l'au sciutu
patriotu mare, care din aduculu animoi iu-
besce patriã, si se nisuesce a impacã natio-
nalitatile.***) Dreptu acèst'a densii i-poftesecu,
ca Ddiu sè-lu tiena patriei si Beisniulu la
multi ani! —

La acèst'a parintele episcopu *Olteanu*
respunsu — urmatõriele: Dè si pre de o parte
din punctu de vedere sanitaru, (roncõlt
egészégi állapotom,) pe de alt'a din causa
imprejurãrilor sale presinti, nu èrã consultu
a primi o astfelu de parada, totusi dechiara:
cã este suprisu priu onõrea ce i-o faceu sti-
matii concetãtieni (t. polgártársaim,) si con-
sente cu sentiemintele espre de oratorulu
manifestantiloru; cãci detorint'a pastorulu
si desclinitu a pastoriloru nationalitatiloru e
dupla: a escitã in turma sentiulu iubirei de
patriã, care ni-e mamã buna,***)) pré ère dlu
eppu o iubescu din totã anim'a, si o va iubi
in butulu — pôte de multe ori justeloru sus-
piciuni ale unoru agitatori, — o vã iubi cu
atãtu mai securu, cãci patriã l'a ajuforatu cu
pre credintiosii sei! Dèci multiamã pentru
sinceritate, si-si recomendã préutimèã („*pap-
ságomat*“) in pretiut'a atentiunè, èr pre
credintiosii sei in bun'a intentiunè a plebei
demonstrãnte!

Èta deci aci dirèctminte, prin gur'a
dlui *Olteanu*, marturisita si aplicatã moral'a
sa, nationalitatea sa, patriotismulu seu! Un'a
cafitate mai monstrõsa de cãtu cealalta.

Cea din urma espresionã a Ilustritetei
sale: „*Mi-recomandã credintiosii in bun'a-va in-
tentiune*“, — a fostu pré nimerita; cãci magiarii
chiar din indemnu reu, si din intentiune con-
traria facia de Romani, si respectivminte
facia de credintiosii Ilustritetei sale au inso-
natu manifestatiunea cu conductulu. Dlu
eppu pro somne a cunoscutu acèst'a impreju-
rare, si pentru aceea dõra s'a folositu de
espresiunea din cestiune, la audiulu cãreia
pre magiari a trebuitu sè ii mustre, si credu
cã ii va fi si monstratu consciint'a! Destulu
cã, dupa aceste ferèst'a se incheie si conduc-
tulu pe unde a venitu, se indepartã strigandu
ca mai nainte; numai din candu in candu se
audiã si cãte unu: „*Èljen Babes és Miletits!*“
— acèst'a din partea pucineloru juni romani,
cari venisera si ei sè facea pe martorii oculari
— la comed'ã inscenata; neci decãtu inea pe
inscenatorii si partasii serenadei.

Daldastea se intempla pe la noi, in
cuibulu si foculariulu Romanismulu Un-
gare resaritene. In resiedint'a Minervei roma-
ne: episcopulu *roman in modu demonstratiu
este onoratu decãtu magiari cu o parada, in-
dreptata tocmai contra Romaniloru!* Pre Ro-
manii de aici inse acestu incidinte nu ii-a
adusu in perplesitate; dovèda destulu acea
imprejurare, cã sub totu decursulu scenei
neci mãcaru o vòce romanescã nu s'a auditu;
cãci si pucinii romani spectatori, de dragulu
magiariloru au strigatu, precum observai
mai susu — Unguresce: „*Èljen Babes! Èljen
Miletits!*“
Epamimonda.

Prescurtari de corespundintie.

„Pre cãtu de multu apretiuimu, candu
vedemu, cu cãtu zelu si caldura, on. Redac-
tiune de la „*Albina*“ se interesèdia de scõlele
si invetiatorii nostri, cãtu de multu staruiesce
la inbunatãtirea sortii acestora, cu ce energia
apera si lauda pre cei buni, pre coi-ce se sa-
crifica chiamãrei loru: nu mai pucinu ne

**) Dèca a impacã ar fi identicu cu a —
a pesã si ucide! — Red.
***) Coloru ce a datu venituri cate de 50—100
mii fl. la anu! — Red.

intristăm, candu între invetiatori ici-coliă vedem pro unii cu totulu nedemni de chiamarea lor, nedemni de aperia ce li-o face zelós'a noastră „Albina“ —

Dupa o astfelu de introducere, „mai multi din poporu“, de langa Oravitia, vinu a ni se vaierà în contra dlui docinte din Cielovamontana, cu numele C. P. . . , pentru portarea sa „memorale“, „scandalisatòria de publicu“, ér facia de oficiulu seu „negriginte“, insirandune în lungu si latu, câte tôte fapte „positive“, si chiar tendintie de a dá scòla noastră pre man'a contrariloru nostri, prefacend'o în similtana!

In fine se invòca privighiarea mai agera a dlui protopopu-inspectore scolare-confesionale. —

Noi credem, că amintirea acestora în generalitate, va ajunge de ocamdata, pentru scopulu d'a admoniã pre dlu invetiatoriu, pre carele o deniãra invetiãsemu a-lu tiené de barbatu de tréba, de asemenea pentru d'a atrage atentiunea superioritãtei asupra acestorlu imprejurãri, déca ele vor fi adeverate. —

De langa Ciacova, cu datulu 31 ian. „Mai multi inteliginti“ — cu reducere la cele publicate în „Albina“ nr. 5, totu de langa Ciacova, din consideratiunea că acelea ar fi spre detragere dlui administratore alu protopresviteratulu aceluia, ni tramitu unu respunsu, plinu de totu felulu de reflexiuni, dintre cari dõue sunt fõrte ad rem si merita — credem a fi publicate, cum dieu domni tramiatori — „pentru lamurirea adevèrulu.“

Conflictulu, si respective vatamea, ce în corespundint'a din nr. 5 alu Albinei se pretinde, că s'a întemplat dlui invetiatoriu N. N. din Ciacova prin dlu administratore protopopialu Aless. Popovicu, ca superiõre alu aceluia, este chiar numai vin'a dlui invetiatoriu, carele fiindu recercatu în modu asiãdiãtu, modu de buna-cuviintia, a se presentã pe mane-di la dlu administratore pentru scopulu de a-i face o comunicatiune oficiõsa, — a respunsu în modu despretiutoriu si neascultatoriu; cea-ce vatame vèdi'a si autoritate oficiale a unui organu alu autonomiei nostre, prin ce deci insasi autonomiã patimesce; din care cauza nici nu se põte suferi cu nepasare o astfelu de fapta seu portarõ — din partea nimenui.

Acést'a intréga inteliginti'a tractulu o scia, si de aceea — spiritele de felu nu s'au iritatu asupra dlui administratore, pentru că acela si-a sustienutu autoritatea si vèdi'a oficiale. —

In câtu pentru portarea, meritele si peste totu apretiuirea din partea tractulu a străduintelorlu dlui administratore protopopialu Alexandru Popovicu, apoi o adunare generale ce a avutu locu în un'a din dilelelui ianuaru a. c. în Ciacova — chiar intru interesulu protopopiatulu, a produsu manifestatiuni spontane atâtu de eclatante — în favõrsa numitulu d. administratore, încãtu facia de acelea trebuie sè amutiãca ori ce banuele personali.

„Toti pretii, invetiatorii si mireni presentii, declarara vorbalminte si si în scrisu, că sunt deplinu multiamiti cu administrarea protopopiatulu prin dlu administratore de astadi, si pre întrecute laudara zelulu, cu care s'a portatu dlu administratore de trei ani de dile, si recunoscura sacrificiale aduse de densulu; ér dupa activitate suspinsulu d. protopopu — nime n'a oftatu.“ —

Atãt'a este essint'a. Celelalte multe nu potu de câtu a slabí eceptulu acestora si a provocã polemii si mai lunge, caroru — credem, că nime nu li duce dorulu. —

Inca din ianuaru, în numele Comitètu lu parochiale si a antistiei comunale din Heszrisiu, cotulu Carasiulu, am fost recercati a aminti, că — dupa cum s'a reportatu — toema acum unu anu în fõi'a nostra, ardiendu acolo scõl'a romana cu tôte rechisitele si peste totu cu multe case private, din caus'a seractei, pre cum si a recoltei rele de mai multi ani, biet'a comuna, abiã de 92 de fumuri, nici pe langa cea mai mare încordare a poteriloru sale — nu este în stare a adunã — numai de la ai sei — pentru reedificarea scõlei si provederea si cu cele necesari, recerut'a suma de 700 — 800 de florini, ér din partea ordinariatulu abiã si a potutu d'a din foudulu generalu bieti 80 fl. intr'ajutoriu

In astfelu de impregiurãri Comun'a Heszrisiu, vedindu cum multime, a oteritu, a-si luã refugiulu la Publiculu celu mare, apelandu la tôte animele bune si crestinesci, cari dorescu cultur'a si progresulu romanulu si au potint'a si voint'a de a le sprigini.

Ori-ce ajutoriu va fi bine primitu si în publicu multiamitu. Ofertele se potu adresa de adreptulu: Dlu Nicol. Borduzu, invetiatoriu si presiedinte alu Comitètu lu, pr. Lugos în Heszris. —

Din comun'a F. . . langa Armenisiu, comitatulu Severinulu, ni se tramise de „Unulu din poporu“, o descriere lunga despre portarea scandalisatòria a preotulu de acolo, L. P. despre unu conflictu alu aceluia la mõra si despre urit'a isbanda ce a luat densulu asupra unui crestinu din turm'a sa, pre carele nõptea chiamandu-lu din cas'a sa, l'a atacatu hotiesce si i-a spartu capulu, lasandu-lu mai mortu!

Tôte acestea apartienu mai antaiu înainte forulu consistorialu, seu chiar criminalu, si le avisãmu acolo. —

Si taouisses!

(O contra-rectificare.)

Sè ne feréscã Ddieu, ca sè fimu publicatu canduva vre o data, ceva atacu personale, din cugetu reu. Si de aceea — toema în cele personali pururiã am grabitu a rectificã, déca ni s'a cerutu acést'a din parte competente.

Asiã în nr.ii 2 si 4 ai fõiei nostre, nu din vr'o anima rea catra dlu protodiãcou Goldisin, ci din detorint'a de respectu catra tagm'a preotiesca si institutulu nostru clericalu din Aradu, publicarãmu din condeie nõa cunoscutu de onorabili — critice, pentru primirea în teologia a unui studinte alungatu din gimnasiu; — ér apoi în nrulu 11 iute ne grabirãmu a dá locu unei rectificatiuni, ce ni se tramise de d. St. Lele, ce ni se presentã ca studinte de a VIII. clase gimnasiale, si despre carele deci, ca despre unu fost colegu alu celui de sub întrebare, presupunãmu, că trebuie sè aiba mai dreptu, candu afirma în publicu, cum că „acelu teveru a fi fost unu scolaru fõrte bunu si de portarea cea mai escelente!“

Dar — ce fũ urmarea?

Ni se tramisa în data — atestatu de la insasi man'a directorelui gimnasiulu regiu din Aradu, unde se dice: „Opre Péter, meg-rõgzõtt hanyagság és szabályellenes magavi-selete miatt consilium abenudi-t kapott, minek folytán 1873. decz. 29-én az aradi kir. gymnasiumból kilépett.“

Adeca: Cumca Petru Opre, din caus'a neglijentiei sale impotrite si portãrei sale contrarie reguleloru scõlei, a primitu consiliulu d'a parasi gimnasiulu, în care urmare sub 29 dec. 1873 l'a si parasitu.“

Va sè dica: dd. corespundinti ai nostri sunt justificati celatantminte; ér dlu Lele, dimpreuna cu acci-a, intru a caroru interesu a pasitu la medilocu, este blamatu!

Bine facea, déca tacca. —

Portretulu lui Iancu.

Pentru espeditiunea acestui portretu am comandatu sè ni se faca cuverte, pentru câte 10—20 esemplaria.

Cãtu acele coverte vor fi gat'a, vom incepe mereu a spedã — mai antaiu catra increditi nostri de prin locurile principali si catra cei-ce dejã ni-au tramisu pretiulu pentru celu pucinu 10 esemplaria. Vom face apoi succesivminte de scire prin fõi'a nostra, că unde am tramisu dejã esemplarie, pentru ca de acolo ori cine sè-si põta procurã câte unulu cu pretiulu de 20 cr.

Ca de inceputu, dejã am tramisu mai multe esemplaria la Baia-de-Crisiu, Bradu, Halmagiu si Bras'ovu. —

Pentru dd. prenumeranti vom ingriji intr'unu modu specialu. Din pãrtile, unde n'avem cunoscuti, despre cari sè fimu convinsi că primescu buerosu insarcinarea d'a împãrti — pre bani, si la prenumeranti portrete, vom rogã, sè ni se faca insinuatiuni.

Pe specele nostre — nu vom fi în stare a spedã, decãtu mai pucinu câte 10 esemplaria, si asiã rogãmu, că cei-ce vinu a comandã la noi portretele sè comande celu pucinu 10 esemplaria.

Varietati.

— In Romania, tecmai s'a dechisu subscriptiune pentru ó societate „Albina“ cu actiuni, spre a redicã o fabrica de Zaharu. Se emitu 2000 de actiuni cu câte 500 franci un'a, din care suma 150 franci se depunu în data, ceialalti în trei rate pan' la 15 noemyre 1874. În fruntea societãtii sunt totu patrioti romani; prin urmare este ó întreprindere nationale, cea-ce ne face sè ne bucurãmn din anima. —

¶ (Despre scandalõsele beti si portãri ocazionale ale unoru facie bisericesci,) precum buna óra ni se reportãdia din M. . . cottulu Bihorulu, langa Beiusiu etc. etc. credem că mai bine va fi a se face aretare la Consistoriu, decãtu — publiculu celui mare. —

(Fidelitate a unui cane.)—Acum câtu-va timpu s'a redicatu la Edinburg unu monumentu în memori'a unui cane legendaru în tota Scotia. Èta istori'a aceluia.

La 1858 se inmormentã la Edinburg, la vechiulu cimitiru Greyfriars, remasitele unui omu sermanu, anume Gray. În cortegiulu funebru canele defunctulu mergeã în urma, cu capulu plecatu si în prèd'a unei tristetie vidibile. A dou'a di paditorulu cimiterulu gast canele pe momentulu stapanulu seu; paditorulu dede afara pe Bobby — numele canelului; — a dou'a di asemenea. A trei'a di erã frigu, dar canele erã totu acolo. Betranulu paditoriu i se facu mila si i dede de mancare. Bobby prin acést'a chiar crediã ca i s'a datu permisiunea se remana acolo, si ramase. Unu sergentu lu-nutri câtu-va ani, apoi sè insarcinã cu nutrireã unu birtasiu din apropiare.

La 12 óre Bobby mergea regulatu sè-si ia porti'a si erãsi se întorcea la momentu. Acést'a durã peste 10 ani. Veni tassa asupr'a caniloru. Mai multu de 20 persone se otarira a platì pentru Bobby, dar lordulu-judecatoriu, insciantiatu despre fãptu, scuti pe sermanulu cane de tasse, si — apre a-i dá o marturia de stim'a sa, i facu cadou unu colieru superbu, pe care puse acést'a inscriptiune: „Greyfriars Bobby. Acestu colieru i s'a oferitu de lordulu-judecatoru din Edinburgu 1867.“ Pana la mórtea canele fidelu a statu culcatu pe momentulu stapanulu seu. S'au facutu silintie zadarnice spre a-lu face sè paraséscã loculu. Tratatu bine de mai multe persõne din vecinetatea cimiterulu, nu se atacã de nici un'a, si timpu de 14 ani de la mórtea sermanulu Grey, Bobby n'avu altu locu de repausu, de câtu loculu ce si-a alesu la cimitiru. Acolo a si moritu.

Monumentulu este naltu de 7 picidõre, si de asupra statua lui Bobby de bronzu; pe pedestalu e gravata inscriptiunea: „Acest'a e unu tributu oferitu afectuõsei fidelitãti a lui Greyfriars Bobby. La 1858, acestu cane fidelu urmã remesitele stapanulu seu pana la cimiterulu Greyfriars si remase langa momentu pana la mórtea sa în 1868.“ (Tel. d. Buc.)

(O curiõsa si totusi destulu de nimerita definitiune a telegrafulu.) În mai multe foi cetiramu despre nevoia ce au avutu oficiarii englesi, acum de curendu, candu se construira liniele telegrafice si prin Persia, a splicã multiloru functionari de statu, — natur'a telegrafulu. Greutatea veniã dela gradulu culturei atâtu alu lumbi, câtu si alu ómeniloru. Unu oficiariu, dupa-ce în daru s'a opintitu a aretã unu guvernatore de provincia, că sirmelo de feru nu sunt tieve, prin a caroru go'u internu se speduseu scirile, la urma se servi de urmatõri'a asemenea: „Intiputi-ve unu cane lungu-lungu, alu carui botu ar ajunge la Londra, ér cod'a i-ar fi aici la noi; ei bine, nu pricepeti, că déca am calcã aici pe cod'a acestui cane, elu la momentu ar latrã în Londra!“ — Acést'a — persianii s'o fia priceputu. —

Publicatiuni tacsabili.

Insciantiare si recomandare!

Ioanu Belesiu, advocatu în legile comune si cambiali, si-a deschisu cancelaria advocatiale în Aradu „strad'a tiarcei,“ (szarka-utca,) nr. 12. Deci cu tóta stim'a si-ofere onoratulu publicu servicialu sale advocatiale, în veri ce

cause de întervenire si aperia — cale judecatoréscã, administrationalã, si privata, apromitiendu elu intru cea mai deplina interesare — cu zel credintia. —

Concursu.

Pentru ocuparea parohiei vacante or. rom. din Ciuta, Cottulu Severinulu, escrie concursu cu terminu de siasse septem dela prim'a publicare în „Albina.“

Emolumintele sunt: 100 fl. v. a. locu de stola si biru, un'a Sesiune de mentu parochialu si cartiru liberu în parohiala, cu gradina de legumi.

Concurentii au sè-si instruedie pe nile amesuratu ordinatiunei ven. Consist cesanu din 3/7 maiu an. tr. Nr. 499 si adresadie Sinodulu parochialu prin tulu Caransebesiulu.

Ciuta, în ianuaru 1874.

1—3 Comitètu lu parochiale în contielegere ca Pré on. D. protopop Nicolau Andreieviciu.

Concursu

Pentru statiunea invetiatoréscã din mun'a Crivina, protopresv. Fagetulu, se escrie prin acést'a concursu cu terminulu siasse septemane dela prim'a publicare în „Albina.“ Emolumentele sunt 36 fl. 75 cr. v. în bani; — 8 meti de grãu, — 14 meti cucuruзу, 50 lb. de clisa, 50 lb. de sare, 10 de luminãri, 8 orgii de lemne; cartirulu cu unu jugeru de gradina.

Doritorii de a ocupã statiunea acedã au a si tramite recursele lor, instruate în sensulu statutulu org. si adresate comitètu parochialu — catra dlu ptpu Atanasiu Icanovicu în Fagetu.

Crivina, în 18 ianuaru 1874.

In contielegere cu dlu protopresbiteru: 2—3 Comitètu lu parochiale.

Concursu.

Pentru statiunea invetiatoréscã din Drinova, protopresv. Fagetulu, se escrie prin acést'a concursu, cu terminulu de 6 septem dela prim'a publicare în „Albina.“

Emolumentele sunt: 63 fl. v. a. în bani; 10 meti de grãu, 20 meti de cucuruзу, 50 de clisa, 100 lb. de sare, 12 1/2 lb. de luminãri, 8 orgii de lemne, 2 jugere de pamontu totu; cartiru cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupã acést'a statiune sunt avisati, ca recursele lor, instruate în sensulu statutulu org. bis. adresate comitètu parochialu, sè le tramita Dlu Atanasiu Icanovicu, protopopu în Fagetu.

Drinova, 7 fauru 1874.

In contielegere cu Dlu protopopu: 2—3 Comitètu lu parochiale.

Concursu.

Pentru statiunea invetiatoréscã din comun'a Petroasa, protopopiatulu Fagetulu prin acést'a se escrie concursu, cu terminulu de 6 septemane dela prim'a publicare în „Albina.“

Emolumentele sunt: 63 fl. în bani; 10 meti de grãu, 20 meti de cucuruзу; 75 lb. de clisa, 100 lb. de sare, 12 lb. de luminãri, 8 orgii de lemne, cartiru cu 1/2 jugeru de gradina.

Doritorii de a cuprinde acést'a statiune sunt avisati, ca recursele lor, instruate în sensulu statutulu org. si adresate comitètu parochialu, sè le tramita r. d. Atanasiu Icanovicu, protopopu în Fagetu.

Petroasa, în 18 ianuaru 1874.

In contielegere cu dlu protopresbiteru: 2—3 Comitètu lu parochiale.

Concursu.

Pentru statiunea invetiatoréscã din com. Juresti, protopop. Fagetulu, prin acést'a se escrie concursu cu terminu de 6 septemane dela prim'a publicare în „Albina.“

Emolumentele sunt: 63 fl. v. a. în bani; 10 meti de grãu, 20 meti de cucuruзу, 50 lb. de clisa, 100 lb. de sare, 12 1/2 lb. de luminãri, 8 orgii de lemne si cartiru cu gradina de legumi. —

Concurentii au a adresã recursele lor, instruate în sensulu statutulu org. catra comitètu parochialu, si a-le tramite la Dlu Atanasiu Ioanovicu, protop. în Fagetu.

Juresti, 8 fauru 1874.

In contielegere cu Dlu protopopu tractualu: 2—3 Comitètu lu parochiale.